

**SCIENCE
PROBLEMS.UZ**

ISSN 2181-1342

 Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Jild 3, Son 11

2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 11 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Укташ Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Раја Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўкташович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Ҳатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Ҳамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б., Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яҳшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукахаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шуҳрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салаҳутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Рахман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Ҳуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Файбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амирнов Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судъялар олий кенгаши хузуридаги Судъялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Тошкент давлат юридик университети.

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети хузуридаги

педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази; Тайланова Шохида Зайневна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васила Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарқанд вилоят ИИБ Тиббиёт бўйими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Марҳабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насридин Атакулович –сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич –сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик

Бешёғоч кўчаси, 70/10-үй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Kucharov Jamshid Qulnazarovich

ROSSIYANING PAXTA YETISHTIRISH BORASIDAGI SINOV-TAJRIBALARI XUSUSIDA AYRIM
MULOHAZALAR (TURKISTON TO'PLAMI MATERIALLARI ASOSIDA) 11-14

Taғбаев Амирбек Аширбаевич

Б.Х.КАРМИШЕВА АСАРЛАРИДА “ИЛК ҚАБИЛАЛАР”ГА ОИД ЭТНОНИМЛАР
МАСАЛАСИ 15-23

Ҳамаев Нодирбек Мўминович

ТУРКИСТОНДА ИСТИҚЛОЛ УЧУН КУРАШНИНГ РИВОЖЛАНИБ БОРИШИ ВА УНИНГ
МАТБУОТДА ЁРИТИЛИШИ (1920-1924) 24-32

Tilanova Shahnoza Salohitdinovna

XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHALARIDA BUXORO AMIRLIGIDA JADIDLARNING
FAOLIYATI 33-36

Қозоқов Тоҳиржон Қодиралиевич

НАМАНГАНДА ҚОЗИЛАР ВА СУДЛАР ТАРИХИ 37-42

Артиқбаев Ойбек Салимахаматович

ЎЗБЕК-ҚОЗОҚ ЭТНОМАДАНИЙ АЛОҚАЛАРИНИНИНГ ОИЛАВИЙ УРФ-ОДАТ ВА
МАРОСИМЛАРДА НАМОЁН БЎЛИШИ (XX АСР ТОШКЕНТ ВОҲАСИ МИСОЛИДА) 43-56

Atavullayeva Shaxlo Musoyevna

O'ZBEKİSTON RESPUBLİKASI BİRINCHI KONSTITUTSIYASINING YARATILISH TARIXI ... 57-62

8.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Қўчқаров Файзулло Абдужабборович

ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАР – АГРАР СОҲАНИ ИННОВАЦИОН РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ
МУҲИМ ОМИЛИ 63-70

Shao Junling

ANALYSIS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UZBEKISTAN'S REGIONAL ECONOMY .. 71-76

Ashirov Nurmurod Qulmatovich

RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN KENG KO'LAMDA FOYDALANISHDA BANK TIZIMINI
IMKONIYATLARINI OSHIRISH YO'LLARI 77-82

Togayev Salim Sobirovich

BANK XIZMATLARIGA BO'LGAN ISHONCHNI OSHIRISH YOHUD MIJOZNI JALB QILISHNING
SAMARALI YO'LLARI 83-89

Самтаров Ганижон Озодович

МИНТАҚА РАҶОБАТБАРДОШЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА ЭКСПОРТ САЛОХИЯТИДАН
ФОЙДАЛАНИШ ОМИЛЛАРИ 90-96

Yakubova Samira

- LEVERAGING PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS: STRATEGIES FOR OPTIMAL INVESTMENT FINANCING 97-102

Abdualiyev Hamidulla Toxirjonovich

- OLIY TA'LIM MUASSASASINING INNOVATSIYALARNI BOSHQARISH TIZIMIDAGI LOYIHALARNI BOSHQARISH OFISI 103-109

Egamberdiyeva Salima Rayimovna

- XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA AKTIVLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 110-118

Xolmamatov Diyor Haqberdievich

- SANOAT KORXONALARINING BOZORDAGI MAVQEINI BAHOLASHDA SPACE T AHLIL USULIDAN FOYDALANISH 119-127

Gafurova Dilshoda

- INNOVATIVE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION: ASSESSING STRATEGIES AND IMPACTS 128-132

Xomidov Abdugaffor Axmadjonovich

- TA'LIM SOHASIDA LOYIHALARNI BOSHQARISH 133-139

Raxmonov Mirvoxid Rajabovich

- NAVOIY VILOYATI ASOSIY KAPITALIGA INVESTITSIYALAR TUZILISHI VA DINAMIKASI T AHLILI 140-149

Boyigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li

- DON VA DONNI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA MARKETING XIZMATI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA SNW T AHLIL USULINING O'RNI VA UNI QO'LLASH XUSUSIYATLARI 150-159

Aziza Umarova

- AKSIYALARНИ BIRLAMCHI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) AMALIYOTI ORQALI MOLIYAVIY RESURSLARNI SHAKLLANTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI 160-167

Абдуллаев Бунёд Ўткирович

- СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИДА ЭКОЛОГИК ТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ 168-178

Matjonov Bekjon Ravshanbekovich

- SOME CHARACTERISTICS OF ENSURING FOOD SAFETY IN UZBEKISTAN 179-185

Алиматова Наргис Абдухалиловна

- КАМБАГАЛЛИКНИ ҚИСҚАРТИРИШ-РАҚОБАТБАРДОШЛИК ОМИЛИ 186-197

09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

<i>Kobulniyazova Gulchexra Toshpulatovna</i>	
F. NITSSHE "HAYOT FALSAFASI" KONSEPSIYASI IJTIMOIY RIVOJLANISHNING IRRATSIONAL ASOSI	198-204
<i>Qaxorov Pulotjon Xursantmurodovich</i>	
INSON MOHIYATI, UNING BIOLOGIK VA IJTIMOIY TABIATI	205-211
<i>Turtsunov Lochin Erkinovich, Hakimova Dilniza Yusufxonovna</i>	
РАЗВИТИЕ ПРАВОВОГО СОЗНАНИЯ У ЖЕНЩИН В УЗБЕКИСТАНЕ	212-218
<i>Urinboyev Dilmurod Tura o'g'li</i>	
HUQUQIY FAOLLIK VA HUQUQIY MADANIYATNI RIVOJLANTIRISH MUOMMOLARI.....	219-225
<i>Яздонов Зикирилло Шукуриллоевич</i>	
АЛ-ҲАҚИМ АТ-ТЕРМИЗИЙНИНГ СЎФИЁНА ҚАРАШЛАРИ ВА МАЛОМАТИЙЛИККА МУНОСАБАТИ	226-231
<i>Nabiiev Maxsud Abdumannonovich</i>	
IQTISODIY MADANIYATNING MAZMUNIVAMOHIYATI	232-238
<i>Haydaraliyev Shuhratjon</i>	
MARKAZIY OSIYODA MILLATLARARO MUNOSABATLARNING MILLIY VA MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI	239-243
<i>Хамраев Сардорбек Шарафутдинович</i>	
ЭКОТУРИЗМ ЖАРАЁНЛАРИНИ РИВОЖЛАНИШИННИГ ТАРИХИЙ ЭВОЛЮЦИЯСИ..	244-250
<i>Xashimov Sheraxon Jo'raxonovich</i>	
O'ZBEKISTONNING XALQARO IMIDJINI YUKSALTIRISHDA MILLIY TURIZMDAGI EKOLOGIK TURIZMNING TUTGAN O'RNI	251-260
<i>Хатамова Рашида Закиржановна</i>	
ПАТРИОТИЗМ КАК ЭЛЕМЕНТ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ	261-266
<i>Патиев Холдор Икромович</i>	
ЖАДИДЧИЛИК ҚАРАШЛАРИ НЕГИЗИДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЙЎНАЛИШЛАРНИНГ ВУЖУДГА КЕЛИШИ ВА ЖАМИЯТДА РИВОЖЛАНИШИ	267-275
<i>Ismoilova Xayitxon Maxammadjonovna</i>	
FARG'ONA VODIYSIDA OILA URF-ODATLARI VA QADRIYATLARINING TRANSFORMATSIYASI VA UNING IJTIMOIY JARAYONLARDA NAMOYON BO'LISH XUSUSIYATLARI	276-280
<i>Raximova Rayxon Abdurasulovna</i>	
GLOBALASHUV VA OILA AXLOQIY MADANIYATINING O'ZARO ALOQADORLIGI	281-287
<i>Raxmankulov Farxod Raximkulovich</i>	
MULKDORLAR QATLAMIDA IJTIMOIY MAS'ULIYAT TUYG'USINI SHAKLLANTIRISH MASALALARI	288-292
<i>Shirinov Anvar Qanoatovich</i>	
MARKAZIY OSIYODA INSON TARAQQIYOTINING DOLZARB MASALALARI	293-299

Xandamova Marifat Akramovna

"OSOR AL-BOQIYA" – ABU RAYHON BERUNIY IJMIY IJODINING DURDONASI 300-304

Teshaboev Muhiddin Marifovich

IJTIMOIY DAVLATDA IJTIMOIY ADOLATNI TA'MINLASH VA IJTIMOIY INSTITUTLARNING
MAQSADI 305-311

Karimov Rahmat Rahmonovich, Bekbayev Rauf Rustamovich

MADANIY ANTROPOLOGIYA FANINING PREDMETI VA IJTIMOIY-GUMANITAR FANLAR
TIZIMIDAGI O'RNI 312-320

Talapov Baxriddin Aljanovich

DEMOKRATIYA VA SHARQONA BOSHQARISHNING ETNODIFFERENSIAL
XUSUSIYATLARI 321-326

10.00.00 - ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Auezmuratova Нуржамал Дастанбаевна

КАРАКАЛПАКСКИЕ ЖЕНСКИЕ ЛИЧНЫЕ ИМЕНА 327-332

Olga Filippova

ADDING REDUNDANCY FUNCTIONS TO CLUSTERED IMPLEMENTATION 333-345

Egamnazarova Zaynab Xolmurod qizi

INGLIZ TILIDAGI RIELTORLIK FAOLIYATIGA OID TERMINLARNING O'ZBEK TILI O'ZLASHISH
MASALALARI 346-351

Narzieva Gulnoza Akbarovna

LEKSIK BIRLIKLARDA MILLIY – MADANIY KOD IFODASI 352-357

Qodirova Mukaddas Tog'ayevna, Ibragimova So'g'diyona Ikrom qizi

INGLIZ-O'ZBEK TILLARIDA VERBAL VA NOVERBAL MULOQOT TABULARINING
QO'LLANILISHI 358-362

12.00.00 - ЮРИДИК ФАНЛАР

Tўраев Сардор Абдихаким ўғли

ИНТЕРНЕТ ТАРМОФИДАН ФОЙДАЛАНИБ СОДИР ЭТИЛАДИГАН ЖИНОЯТЛАРНИНГ
ОЛДИНИ ОЛИШНИНГ УМУМИЙ ЧОРАЛАРИ 363-371

Amaev Шокир Куранбаевич

ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИНИ МАЪМУРИЙ-ХУҚУҚИЙ ТАРТИБГА СОЛИШ
АСОСЛАРИНИ ЯНАДА ЛиBERALLAШТИРИШ 372-377

Юсупов Илхомжон Ибодиллаевич

ХУҚУҚИЙ АНИҚЛИК ПРИНЦИПИНинг АЙРИМ НАЗАРИЙ - ХУҚУҚИЙ ЖИХАТЛАРИ
ХУСУСИДА 378-385

13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

Adizova Nigora Baxtiyorovna

MUAMMOLI TA'LIM ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING DIVERGENT
TAFAKKURINI TARBIYALASH VA RIVOJLANTIRISH 386-390

<i>Tkacheva Anastasiya Aleksandrovna</i>	
O'ZBEKISTON OLIY O'QUV YURLARI TALABALARINING IJTIMOIY-MADANIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH UCHUN ISPLAN TILINI O'QITISHDA VIRTUAL REALLIKDAN FOYDALANISH	391-400
<i>Uralova Muxabbat Sanjar qizi</i>	
BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHISINING IJODIY-METODIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	401-406
<i>Kenjabaev Jahongir Abdusalimovich</i>	
METHODOLOGY FOR TEACHING ENGLISH BASED ON INTERNET RESOURCES	407-411
<i>Abdusamatov Alisher Sobirovich</i>	
TA'LIMNI LOYIHALASHTIRISH JARAYONIGA SEMIOTIK YONDASHUV	412-417
<i>Ibragimova Ehtiyotxon Ismailovna, Sobirova Nargiza Numonjonovna</i>	
TA'LIMDA NOVERBAL VOSITALARNING O'RNI	418-422
<i>Babayeva Maxfuzा Abduvaitovna</i>	
TA'LIMDA FANLARARO BOG'LANISHNING AHAMIYATI	423-429
<i>Nazarova Zarrina Allaberdiyevna</i>	
MAKTAB O'QITUVCHILARINING KREATIV SIFATLARINI RIVOJLANTIRIRSH USULLARI.....	430-435
<i>Jumayeva Gulnora Tursunpulatovna</i>	
O'QITUVCHILARINING KASBIY MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHNING SHART-SHAROITLARI	436-442
<i>Умаров Азиз Авазович</i>	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ АУДИОВИЗУАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА	443-447
<i>Ahmadjonova Odina Anvarjon qizi</i>	
INGLIZ TILI DARSLARIDA O'QUVCHILARNING KOMMUNIKATIV NUTQIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI(STEAM TA'LIM TEXNOLOGIYASI MISOLIDA)	448-453
<i>Otamurodova Shamsu Qamar Otamurodovna</i>	
DIVERSIFIKATSIYA TAMOYILI ASOSIDA TALABALARING KREATIVLIGINI YUZAGA CHIQARISH METODIKASI	454-461
<i>Komilov Nodirbek Bokijonovich</i>	
THE IMPORTANCE OF THE HISTORY OF MEDICINE IN INCREASING THE EXCLUSIVE COMPETENCE OF FOREIGN STUDENTS	462-466
<i>Sapieva Nargiza Mamayusufovna</i>	
IQTIDORLI O'QUVCHILARNING KREATIV FIKRLASH KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNI IJTIMOIY-PEDAGOGIK QO'LLAB-QUVVATLASH	467-478
<i>Norqobilova Rayxona Davlatovna</i>	
XORIJIY FANLARDAN BOLALARING MAKTABGA TAYYORGARLIGINING DIAGNOSTIKASI	479-484

<i>Mamatkodirov Maxammadali Mamatisakovich</i>	
SINFDAN TASHQARI MASHG'ULOTLAR UCHUN RAQAMLI VOSITALAR VA PLATFORMALARNI HAMDA O'QITISH USULLARINI TANLASH	485-492
<i>Irgasheva Umida Raimjanovna</i>	
TALABALAR KASBIY NUTQ KOMPETENTSIYASINI STEAM TEKNOLOGIYASI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	493-498
<i>Turayeva Lolaxon Yuldashevna</i>	
ERKIN MEXANIK TEBRANISHLARNI MAPLE DASTURIY VOSITASI YORDAMIDA O'RGANISH VA NAMOYISH ETISH	499-505
<i>Kushakova Gulnora Egamkulovna</i>	
TALABA YOSHLARNI OILAVIY HAYOTGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	506-510
<i>Kenjabayeva Dilafruz Abdusalimovna</i>	
OLIY O'QUV YURTI SHAROITIDA ZAMONAVIY O'QITUVCHINI TAYYORLASHNING DEONTOLOGIK KOMPONENTI	511-518
<i>Xasanova Gulnoza Raxatjanovna</i>	
KREDIT-MODULLI TA'LIM TIZIMI JARAYONIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARINING MUSTAQIL ISHLARINI TASHKIL ETISH MUAMMOLARI	519-525

Urinboyev Dilmurod Tura o'g'li
Samarqand davlat chet tillar instituti tadqiqotchisi

HUQUQIY FAOLLIK VA HUQUQIY MADANIYATNI RIVOJLANTIRISH MUOMMOLARI

Annotatsiya. Ushbu maqola huquqiy madaniyat va huquqiy faoliyat o'rtasidagi munosabatlarni o'rganadi, jamiyatning huquqiy madaniyatini shakllantirish va mustahkamlash jarayonida huquqiy faoliyatning muhim ahamiyati haqida fikr yuritadi. Bundan tashqari huquqiy faollik va huquqiy madaniyat tushunchalarining mazmun mohiyati tahlil qilishdan boshlanadi.

Kalit so'zlar: huquqiy tizim, yoshlar huquqiy madaniyati, huquqiy faoliyat, huquqiy faoliyat turlari

Urinboyev Dilmurod Turayevich
Researcher of the Samarkand State Institute of Foreign Languages

PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF LEGAL ACTIVITY AND LEGAL CULTURE

Abstract. This article explores the relationship between legal culture and legal activity, while making a statement about the key importance of legal activity in the process of formation and strengthening of legal culture of society.

Keywords: legal system, legal culture of youth, legal activity, types of legal activity.

Уринбоев Дилмурод Тураевич
Научный сотрудник Самаркандского государственного
института иностранных языков

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ПРАВОВОЙ АКТИВНОСТИ И ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ

Аннотация. В данной статье исследуется взаимосвязь между правовой культурой и правовой активностью, при этом делается утверждение о ключевой значимости правовой активности в процессе формирования и укрепления правовой культуры общества.

Ключевые слова: правовая система, правовая культура молодежи, правовая деятельность, виды правовой деятельности.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I11Y2023N28>

Kirish. Zamonaviy jamiyatda yoshlarning huquqiy faolligi va huquqiy madaniyatini rivojlantirish masalalari tobora dolzarb va ahamiyatli bo'lib bormoqda. Yosh avlod jamiyat kelajagini shakllantirishda muhim o'r'in tutadi, ularning huquq-tartibotga munosabati, qonunlarga rioya etishi mamlakat barqarorligi va taraqqiyotiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Bu maqola zamonaviy dunyoda yoshlar duch kelayotgan muammolar va imkoniyatlar bilan bog'liqligi bilan ham jamoat arboblari, ham tadqiqotchilar e'tiborini tortdi.

Ushbu maqolaning kirish qismida faollik va huquqiy madaniyatni rivojlantirishning ahamiyatini o'rganamiz, shuningdek, ularning zamonaviy jamiyatga ta'siri va kelajak istiqbollariga baho beramiz. Bu masalaning asosiy jihatlari, jumladan, yoshlarda huquqiy qadriyatlarning shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar, ta'lim va axborot texnologiyalarining o'rni, shuningdek, yoshlar o'rtasida huquqiy ongni oshirishga qaratilgan tadbirlar va tashabbuslarni ko'rib chiqamiz.

Maqolamizda qonun ustuvorligi va huquqiy madaniyat kontekstida yoshlar oldida turgan dinamika va muammolarni yaxshiroq tushunish uchun ushbu mavzu bilan bog'liq tadqiqotlar, ma'lumotlar va amaliyotlarni chuqur tahlil qilamiz. Shuningdek, huquqiy qadriyatlarni tamoyillar asosida jamiyat hayotida faol ishtirok eta oladigan, kelajagini shakllantirishga qodir, faol va huquqiy ongli yoshlarni voyaga yetkazishga xizmat qiladigan amaliy tavsiya va chora-tadbirlarni taqdim etamiz.

Binobarin, ushbu maqola yoshlar o'rtasida huquqiy faollik va huquqiy madaniyat mavzusini tushunish va rivojlantirishga muhim hissa bo'lib qo'shiladi, bu boradagi muhokamalarni boyitadi hamda ushbu yo'nalishdagi keyingi izlanishlar va harakatlar uchun asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

I.F. Pokrovskiy huquqiy faollikni huquqiy talablarni mustaqil, ichki sabablarga ko'ra amalga oshirishdagi inson faoliyati deb tushunadi.[1].

Huquqiy faollik — bu fuqarolarning huquq-tartibotni ta'minlash, qonunlarga rioya qilish va huquqiy jarayonlarda ishtirok etish sohasidagi xatti-harakatlari va ishtiroki, ham shaxsning, balki butun jamiyatning huquq va manfaatlarini himoya qilishga qaratilgan.

"Huquqiy faollik — bu jamiyat hayoti subyektlarining huquqiy maqomini to'liq ro'yobga chiqarishga, butun ijtimoiy tizim faoliyatining huquqiy asoslarini mustahkamlashga, ularni takomillashtirishga, fuqarolik jamiyati va davlat maqsadlariga muvofiq rivojlantirishga qaratilgan maqsadli faoliyati" deb ta'kidlaydi A.V. Petrov va Yu.V.Kokorevalar [4].

Huquqiy faollikning mohiyati quyidagi asosiy jihatlarni o'z ichiga oladi:

Qonunlarga rioya qilish: Huquqiy faollikning asosi fuqarolarning jamiyatdagi xatti-harakatlarini tartibga soluvchi qonunlar va qoidalarga vijdonan rioya qilishdir. Bunga amaldagi qonunlarni bilish va ularning qoidalariiga faol rioya qilish kiradi.

Sud jarayonlarida ishtirok etish: Huquqiy faollik fuqarolarning sudsida ishtirok etish, shikoyat va da'volar bilan chiqish, qonun loyihalari va boshqa muhim huquqiy masalalar bo'yicha jamoatchilik muhokamalarida ishtirok etish kabi huquqiy jarayonlardagi ishtirokini ham o'z ichiga oladi.

Fuqarolik murakkabligi: Huquqiy faol fuqarolar odatda yuqori fuqarolik nafosatiga ega bo'lib, bu ularning huquq va majburiyatlarini bilish, shuningdek, huquqiy tartib-qoidalarni tushunishni o'z ichiga oladi.

Jamiyat ishtiroki: Huquqiy faollik, shuningdek, jamoatchilik ishtirokini, jumladan, notijorat tashkilotlarida ishtirok etish, advokatlik va fuqarolik faolligini o'z ichiga oladi.

Huquq va manfaatlarni himoya qilish: Huquqiy faollikning asosiy jihatlaridan biri fuqarolarning huquq va manfaatlarini himoya qilishdir. Bu boshqa fuqarolarga huquqiy muammolarni hal qilishda yordam berish va huquqlarni himoya qilishga qaratilgan ijtimoiy harakatlarda ishtirok etishni o'z ichiga olishi mumkin.

Shuni ta'kidlash kerakki, huquqiy faollikning faqat sud-huquq sohasidagi harakatlar bilan cheklanmaydi; fuqarolarning huquqiy savodxonligi va ongini oshirishga qaratilgan ta'lim

va axborot tashabbuslarini ham o'z ichiga oladi. Huquqiy faoliyatning bu jihatni jamiyatning huquqiy madaniyatini yuksaltirishda muhim ahamiyat kasb etadi. S.N. Kojevnikovning ta'kidlashicha, huquqiy faollik — bu "fuqarolar va tashkilotlarning huquqiy tartibga solish maqsadlariga muvofiq ularga berilgan huquqlarni va ularga yuklangan huquqiy mas'uliyatni ongli, faol amalga oshirishi". [2].

Yuqoridagi ta'riflarda shakllantirilgan yuridik faoliyat konsepsiyasiga yondashuvlarni qo'llab-quvvatlagan holda, huquqiy faollik jamiyatning huquqiy madaniyatini shakllantirishning asosiy elementi sifatida kengroq kontekstda ko'rib chiqish to'g'ri bo'lishini ta'kidlaymiz, chunki u o'zini quyidagicha namoyon qiladi. faqat uning qonunni amalga oshirish bilan bog'liq bo'lgan qismiga emas, balki butun huquqiy voqelikka munosabati.

Huquqiy voqelik — jamiyat uchun ayniqsa ahamiyatli bo'lgan ijtimoiy aloqalarning normal ishlashi va rivojlanishi uchun zarur bo'lgan tartibni yaratish va saqlashga qaratilgan jamiyatning maxsus faoliyati natijasidir. U zaruriy tarkibiy qismlar sifatida huquqiy normalarni shakllantirish jarayonlarini, subyektlarning xulq-atvorida huquqiy normalarni amalga oshirish va qonuniylik va huquq-tartibotga erishish jarayonlarini, shuningdek, huquq-tartibotni maxsus huquqiy choralar orqali ta'minlash jarayonlarini o'z ichiga oladi.

Huquqiy faoliyatni tasniflashga yondashuvlar xilma-xildir, chunki bu murakkab ijtimoiy hodisa. Buning uchun turli mezonlar, jumladan, subyektlar toifalari, jamiyat hayotining sohalari va huquqiy faoliyat darajalari qo'llanilishi mumkin. Masalan, aholining kasbiy, jins va yosh guruhlari, shuningdek, siyosat, iqtisod va ijtimoiy soha kabi jamiyat hayotining sohalariga qarab tasniflash mumkin. Huquqiy faollikni huquq faoliyatining milliy va xalqaro jihatlari nuqtai nazaridan ham ko'rib chiqish mumkin.

Huquqiy madaniyat — bu jamiyatning huquqiy sohasi bilan bog'liq qadriyatlar, normalar, ideallar va amaliyotlar tizimi. U fuqarolarning huquq va majburiyatlarini anglash, tushunish va hurmat qilish darajasini, jamiyatning huquqiy tamoyillar va me'yorlar asosida faoliyat yurita olishini ifodalaydi.

Huquqiy madaniyatning fuqarolik madaniyatini bilan o'zaro aloqasi, ularning o'xshahligi va umuman fuqarolik madaniyatini yoritib, quyidagicha fikr yuritadi: "Fuqarolik madaniyatining rivojlanishi natijasida, xususiy mulk va fuqarolik o'zini o'zi namoyon qilish kafolatlariga ega bo'lgan iqtisodiy mustaqil va siyosiy faol aloqador individlardan iborat davlatni yaratadi. Fuqarolik madaniyati ijro hokimiyatidan siyosiy muloqotda vositachilik rolini o'ynashni talab qiladi" [3].

Huquqiy madaniyatning mohiyati quyidagi asosiy elementlarni o'z ichiga oladi:

Qonunlarni bilish va tushunish: Huquqiy madaniyat amaldagi qonunlar va qoidalarni bilishdan boshlanadi. Fuqarolar qonun oldida o'z huquq va majburiyatlarini tushunishi shart.

Boshqalarning huquqlarini hurmat qilish: Huquqiy madaniyatning qadriyati boshqa fuqarolarning huquq va manfaatlarini hurmat qilishdir. Bu jamiyatda adolat va tenglikni ta'minlaydigan qoidalar va qoidalarga rioya qilishni o'z ichiga oladi.

Qonunlarga rioya qilish: Huquqiy madaniyatning muhim jihatlaridan biri qonun va qoidalarga, hatto hech kim kuzatmaganda ham rioya qilishdir. Bu har bir fuqaroning xatti-harakatida halollik va halollikda namoyon bo'ladi.

Huquqiy jarayonlarda ishtirok etish: Oliy huquqiy madaniyatga ega fuqarolar ovoz berish, sud muhokamasi, qonun loyihalarini ommaviy muhokama qilish va boshqa huquqiy tashabbuslar kabi huquqiy tartib-taomillarda faol ishtirok etadi.

Adolat va tenglik: Huquqiy madaniyat adolat va qonun oldida tenglikka intilishda ifodalanadi. Bu korrupsiya, kamsitish va fuqarolar huquqlarining buzilishini rad etishni nazarda tutadi.

Ta'lim va xabardorlik: Huquqiy madaniyatni yuksaltirish fuqarolarning huquqiy savodxonligi va xabardorligini oshirishga qaratilgan ta'lim va axborot tashabbuslarini o'z ichiga oladi.

Huquqiy madaniyat jamiyat hayotining huquqiy tartibi va barqarorligini mustahkamlashda muhim o'rinni tutadi. Bu qonunlarga rioya qilish, har bir fuqaroning huquq va erkinliklarini hurmat qilish, fuqarolik jamiyatini va demokratiyani rivojlantirishga xizmat qiladi. Jamiyatda huquqiy madaniyatning samarali yuksalishi huquq-tartibotni takomillashtirish, nizolarni kamaytirish vaadolatni ta'minlashga xizmat qilmoqda. Huquqiy madaniyat va yoshlar o'rtasidagi huquqiy faoliyat o'rtasidagi munosabat tadqiqotning muhim yo'nalishi bo'lib, u qonunlardan xabardorlik va tushunish darajasi yoshlarning fuqarolik faolligiga qanday ta'sir etishini va aksincha, aks ettiradi. Bu munosabatlarning ba'zi jihatlarini ajratib ko'rsatish mumkin:

Huquq va burchlarning ahamiyatini anglash: yoshlarda huquqiy madaniyatning yuksakligi ularning jamiyat va davlat oldidagi huquq va majburiyatlarini to'g'ri anglashiga xizmat qiladi. Bu, o'z navbatida, yoshlarni huquqiy jarayonlarga yanada faol ishtirok etishga, o'z huquqlarini himoya qilishga undashi mumkin.

Huquqiy tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash: Huquqiy madaniyatni yuqori bo'lgan yoshlar ko'proq huquqiy tashabbuslarni qo'llab-quvvatlab, ularda ommaviy aksiyalar, davlat organlariga ariza va murojaatlar bilan qatnashishi ularning huquqiy faolligiga xizmat qilmoqda.

Ta'lim va xabardorlik: Huquqiy madaniyatning yuqori darajasi ko'pincha yoshlarning ta'lim olishi va dolzarb huquqiy muammolar va voqealardan xabardorligi bilan bog'liq. Ta'lim dasturlari va axborot resurslari huquqiy madaniyatni shakllantirishga hissa qo'shishi va shuning uchun huquqiy faoliyatni rag'batlantirishi mumkin.

Qonunlarga rioya qilish: Kuchli huquqiy madaniyatga ega bo'lgan yoshlarning qonun va me'yoriy-huquqiy hujjatlarga ko'proq rioya etishi jinoyat sodir etish xavfini kamaytiradi, jamiyatda huquq-tartibot darajasini oshiradi.

Fuqarolik tashabbuslarida ishtirok etish: huquqiy faolligi yuqori bo'lgan yoshlar qonunchilik va huquq-tartibotni takomillashtirishga qaratilgan fuqarolik tashabbuslarida faol ishtirok etishlari mumkin. O'z navbatida, bunday ishtirok etish ularning huquqiy madaniyatini yuksaltirish va mustahkamlashga xizmat qilishi mumkin.

O'z-o'zini anglash va mas'uliyat: Huquqiy madaniyat yoshlarda o'z-o'zini anglash va o'z harakatlariga mas'uliyatni rivojlantirishga yordam beradi. Bu ularni qonunlarga rioya qilish va huquqlarni himoya qilishda faol pozitsiyani egallashga undashi mumkin.

Demak, yoshlarning yuksak huquqiy madaniyatini va huquqiy jarayonlardagi faol ishtiroki chambarchas bog'liq. Huquqiy madaniyat faollikni oshiradi, huquqiy faollik esa huquqiy madaniyatni mustahkamlaydi, yoshlar va umuman jamiyat o'rtasida ongli va mas'uliyatli fuqarolikni shakllantirishga olib keladigan o'zaro qo'llab-quvvatlovchi siklni yaratadi.

Materiallar va usullar. Tadqiqot O'zbekistonning turli hududlarida 18 yoshdan 30 yoshgacha bo'lgan yoshlar o'rtasida o'tkazilgan so'rov va anketa davomida to'plangan ma'lumotlar tahlilini o'z ichiga oladi. Namuna guruhiiga turli ijtimoiy-madaniy va iqtisodiy

guruqlar vakillari, oliy o'quv yurtlarida tahsil olayotgan hamda o'qimagan, ishlamaydigan va ishsiz yoshlar kiritildi.

2. Ma'lumotlarni yig'ish uchun quyidagi vositalardan foydalanilgan:

Savol-javob: Qonunlarni bilish, jamiyat va huquqiy hayotdagi ishtiroki darajasi, huquqiy masalalar bo'yicha yoshlarning fikr va e'tiqodlariga oid savollarni o'z ichiga olgan tizimli so'rovnomalar ishlab chiqildi.

Suhbatlar: Huquqiy madaniyat va yoshlar faolligi sohasi mutaxassislari, ta'lim muassasalari vakillari, yoshlar tashkilotlari vakillari bilan chuqurlashtirilgan suhbatlar o'tkazildi.

3. Metodologiya. Ma'lumotlarni tahlil qilish uchun klassifik va miqdoriy usullar qo'llanilgan. Miqdoriy tahlil statistik dastur yordamida amalga oshirildi. Sifatli tahlil suhbat natijalarini sharhlash va anketalardagi ochiq javoblarni tahlil qilish asosida amalga oshirildi.

4. Tadqiqotning bosqichlari:

Anketalar va intervyu savollarini tayyorlash va loyihalash.

So'rovnomalar va anketalarni o'tkazish.

Ma'lumotlarni to'plash, tizimlashtirish va tahlil qilish.

Tadqiqot natijalarini asosida xulosalar va tavsiyalarni shakllantirish.

5. Axloqiy mulohazalar. Tadqiqotning barcha ishtirokchilari tadqiqotda ishtirok etish uchun xabardor qilingan rozilik berdilar va ma'lumotlarning anonimligi ta'minlandi. Tadqiqot barcha axloqiy me'yorlar va tamoyillarga rioya qilgan holda o'tkazildi.

Ushbu Materiallar va usullar bo'limi o'quvchilarga tadqiqot qanday o'tkazilganligi, qanday usullar va asboblar ishlatilganligi va ma'lumotlarni tahlil qilishda qanday cheklovlar hisobga olinganligini tushunishga yordam beradi.

Muhokama va natija. Maqolaning ushbu qismida biz yoshlarda huquqiy faollik va huquqiy madaniyatni rivojlantirishni tahlil qilishga qaratilgan tadqiqot muhokamasi va natijalarini taqdim etamiz. Yig'ilgan ma'lumotlar va o'tkazilgan tahlillar asosida biz asosiy xulosalarni ajratib ko'rsatamiz va ularning jamiyat va huquqiy faollik va yoshlar madaniyatini rivojlantirish siyosatini ishlab chiqish uchun ta'sirini muhokama qilamiz.

Tadqiqot natijalarini:

Qonunlarni bilish darajasi: Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, ko'pchilik yoshlar qonunlar va huquqiy normalar bo'yicha asosiy bilimlarga ega. Biroq, murakkab huquqiy masalalarni chuqur anglamaslik mavjud.

Huquqiy jarayonlarda ishtirok etish: Natijalar shuni ko'rsatdiki, yoshlarning faqat kichik qismi qonun loyihalari bo'yicha ommaviy muhokamalarda yoki sud muhokamalarida ishtirok etish kabi huquqiy jarayonlarda faol ishtirok etadi.

Huquqiy faoliyat: Huquqiy madaniyatni yuqori bo'lgan yoshlar huquqiy faollikni, jumladan, jamoat tashabbuslari, fuqarolik tashkilotlarida ishtirok etish va qonunlarga rioya qilishni ko'proq namoyon etadi.

Ta'lim va xabardorlik: Tadqiqot huquqiy madaniyat va faollikni shakllantirishda ta'lim va ongning muhimligini tasdiqlaydi. Oliy ma'lumotli, axborot resurslaridan foydalana oladigan yoshlarning huquqiy madaniyatini yanada rivojlangan.

O'z-o'zini anglash va mas'uliyat: Huquqiy madaniyatning yuksak darajasi yoshlarning o'z-o'zini anglashi, qonun va jamiyat oldidagi mas'uliyatini oshirish bilan bog'liq.

Mazkur tadqiqot natijalari yoshlar o'rtasida huquqiy madaniyatni yuksaltirish muhimligini ta'kidladi. Huquqiy madaniyatning yuqori darajasi qonunlarga rioya etish, fuqarolarning huquq va majburiyatlarini hurmat qilish, huquqiy faollikni oshirishga xizmat qilmoqda. O'z navbatida, huquqiy faoliyat huquqiy madaniyatni rivojlantirishga yordam beradi, o'zaro mustahkamlovchi siklni yaratadi.

Yoshlarning huquqiy faolligi va madaniyatini rivojlantirish uchun huquqiy savodxonlikni oshirishga ko'maklashuvchi ta'lim dasturlari, axborot resurslari va ommaviy tadbirlarni tashkil etish zarur. Shuningdek, yoshlar qonunlar va siyosatlarni shakllantirishda o'zlarining roli borligini his qilishlari uchun huquqiy jarayonlar va muhokamalarda ishtirok etishlari uchun imkoniyatlar yaratish ham muhimdir.

Yoshlar o'rtasida huquqiy faoliyat va madaniyatni rivojlantirish bo'yicha samarali strategiyalarni ishlab chiqish uchun ta'lim, axborot olish va ijtimoiy-madaniy omillardagi farqlarni hisobga olish zarur. Bunday sa'y-harakatlar huquq-tartibotni mustahkamlash, jinoyatchilikni kamaytirish,adolatli va mas'uliyatli jamiyatni shakllantirishga xizmat qilmoqda.

Xulosa. Yoshlarning huquqiy faoliyati va huquqiy madaniyati rivojlanishini o'rganish zamonaviy jamiyat dinamikasini va uning kelajagini tushunishda muhim qadamdir. Ma'lumotlarni tahlil qilish va natijalarni muhokama qilish bizga bir nechta asosiy xulosalar chiqarishga imkon beradi:

Huquqiy madaniyatning ahamiyati: huquqiy madaniyat fuqarolik faolligi va yoshlarning jamiyatdagi ishtirokining asosiy jihatni hisoblanadi. Huquqiy madaniyatning yuqori darajasi qonunlarga rioya qilish, huquq va majburiyatlarini hurmat qilish, shuningdek, fuqarolik javobgarligini oshirishga xizmat qiladi.

Huquqiy faoliyat bilan aloqasi: Yoshlarning huquqiy faoliyati huquqiy madaniyat darajasi bilan chambarchas bog'liq. Huquqiy madaniyati rivojlangan yoshlarning huquqiy jarayonlarda, jamoatchilik tashabbuslarida ishtirok etishi ko'proq.Ta'lim va ma'rifat: Yoshlarning huquqiy madaniyatini shakllantirishda ta'lim va axborot olish muhim o'rinn tutadi. Samarali ta'lim dasturlari va huquqiy resurslardan foydalanish huquqiy savodxonlikni rivojlantirishga yordam beradi.

Yoshlarning jamiyatdagi o'rni: Yuksak huquqiy madaniyat va faollikka ega yoshlar jamiyatdagi o'zgarishlar va o'zgarishlarning dvigatelidir. U siyosat, qonunchilik va ijtimoiy normalarga ta'sir qilishi mumkin.Strategiyalarni ishlab chiqish zarur: Yoshlarning huquqiy faolligi va madaniyatini rivojlantirish uchun ta'lim, axborot olish va ijtimoiy-madaniy omillardagi farqlarni hisobga oladigan strategiyalarni ishlab chiqish zarur. Samarali ta'lim dasturlari, mediasavodxonligi va yoshlarning ijtimoiy jarayonlardagi ishtiroki faol va mas'uliyatli fuqarolarni shakllantirishga xizmat qilmoqda.

Mazkur tadqiqotimizni yakunlar ekanmiz, qonun ustuvorligini,adolatni mustahkamlash va jamiyat hayotining uzoq muddatli barqarorligini ta'minlashning strategik maqsadi sifatida yoshlar o'rtasida huquqiy faoliyk va huquqiy madaniyatni oshirishga ko'maklashish muhimligini alohida ta'kidlaymiz. Yoshlar o'zgarishlarning harakatlantiruvchisi bo'lib, ularning huquqiy bilimi va faolligiga sarmoya kiritish kelajakda o'z samarasini berishi mumkin.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Покровский И.Ф. О правовой активности личности и формировании ее правосознания // Вестник ЛГУ. 1971. № 17, вып 3.
2. Кожевников С.Н. Правовая активность: понятие и сущность // Правоведение. 1979. № 4. С. 33–39
3. Tursunov L.E. Yoshlarda fuqarolik madaniyatini shakllantirish xususiyatlari // Falsafavahuquq №1. 2023. 104-107-betlar.
4. А.В.Петров, Ю.В.Кокорева, Правовая активность как необходимый фактор развития гражданского общества. Вестник Нижегородского Университета им. Н.И. Лобачевского, 2010, №4 (1). с. 247-252.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

Nº 11 (3) – 2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари” электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.**

**Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
масъулияти чекланган жамияти**

Таҳририят манзили:
100070. Тошкент шаҳри, Яққасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com
Боғланиш учун телефонлар:
(99) 602-09-84 (telegram).